



สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
COMMUNITY ORGANIZATIONS
DEVELOPMENT INSTITUTE



พ.อ.ช. ปลัดองค์กรชุมชน
เพื่อการพัฒนากองถิ่น

ประกาศสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เรื่อง นโยบายป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือผลประโยชน์ทับซ้อน

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีภารกิจสนับสนุนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้ผู้ที่ทำหน้าที่คณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน จะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในกิจการที่กระทำกับสถาบันหรือในกิจการที่ขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน และกำหนดให้มีแนวทางการปฏิบัติงานของสถาบันให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการที่ดี ทั้งนี้ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้กำหนดให้สถาบันเป็นหน่วยงานหลัก ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริต ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานของสถาบัน จะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และโปร่งใส เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี และเพื่อให้ประชาชนและสังคม เกิดความเชื่อถือและมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้การดำเนินการ มาตรการป้องกันการทุจริตของสถาบัน เป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือผลประโยชน์ทับซ้อน สถาบันจึงเห็นสมควรประกาศ นโยบายป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือผลประโยชน์ทับซ้อน และให้เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อน การดำเนินงานตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันต้องมีความเข้าใจความหมายของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests)

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก ซึ่งถือเป็นความผิดเชิงจริยธรรมและ เป็นความผิดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การทุจริต

๒. การจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๑ ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ การทำเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะและมีภารกิจ สนับสนุนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเป็นหน้าที่หลักของผู้ปฏิบัติงานของสถาบัน การปฏิบัติงาน ในกรอบกฎหมายและนโยบาย จะต้องทำงานในขอบเขตหน้าที่ พิจารณาความถูกต้องตามข้อเท็จจริง ไม่ให้ ผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซง รวมถึงความเห็นหรือทัศนคติส่วนบุคคล ปฏิบัติงานต่อทุกคนอย่างเป็นกลาง ไม่มีอคติลำเอียงในเรื่องต่าง ๆ เช่น ศาสนา อาชีพ จุดยืนทางการเมือง เผ่าพันธุ์ วงศ์ตระกูล เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันไม่เพียงต้องปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น แต่ต้องมีจริยธรรมในการปฏิบัติงานและ คำนึงถึงภารกิจที่สำคัญของสถาบันที่มุ่งมั่นในการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชนเป็นสำคัญ

๒.๒ สนับสนุนความโปร่งใสและความพร้อมรับผิด การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน ต้องอาศัยกระบวนการแสวงหาที่เปิดเผยและมีการจัดการที่โปร่งใส โดยเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบ และมีความพร้อมรับผิด เช่น โยกย้ายผู้ปฏิบัติงานของสถาบันจากตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน การเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ ถือเป็นขั้นตอนแรกของ

การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน และการลงโทษผู้ปฏิบัติงานกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างเคร่งครัด การใช้กระบวนการอย่างเปิดเผย อันจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันให้ความร่วมมือและสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสีย

๒.๓ ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคลและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง การแก้ปัญหาหรือจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งจะสะท้อนถึงความยึดหลักคุณธรรมและความเป็นมืออาชีพของผู้ปฏิบัติงานของสถาบัน การจัดการต้องอาศัยข้อมูลนำเข้าจากทุกระดับในองค์กร ฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบเรื่องการสร้างระบบและนโยบาย รวมถึงผู้ปฏิบัติงานของสถาบันต้องมีความรับผิดชอบ โดยการระบุดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนมี จัดการกับเรื่องส่วนตนเพื่อหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนมากที่สุดเท่าที่จะสามารถกระทำได้ และผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้วย

๒.๔ สร้างวัฒนธรรมองค์กร ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจเมื่อมีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น และการสร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อตรงต่อหน้าที่ตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

๒.๔.๑ ให้ข้อเสนอแนะและการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานของสถาบันเพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และการปฏิบัติ รวมถึงการใช้กฎเกณฑ์ที่มีในสภาพแวดล้อมการทำงาน

๒.๔.๒ ส่งเสริมให้มีการสื่อสารอย่างเปิดเผยและมีการเสวนาแลกเปลี่ยนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันสบายใจในการเปิดเผยและหารือเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในที่ทำงาน

๒.๔.๓ ป้องกันไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนที่ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันเปิดเผยเพื่อมิให้มีผู้นำไปใช้ในทางที่ผิด

๒.๔.๔ ให้ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงนโยบายและกระบวนการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้รู้สึกเป็นเจ้าของและปฏิบัติตาม

๓. ข้อไม่พึงปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานของสถาบัน

๓.๑ ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันไม่พึงรับสิ่งตอบแทนที่เป็นเงินและไม่ใช้ตัวเงินที่มูลค่าสูงเกินความเหมาะสมและได้มาโดยมิชอบ

๓.๒ ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันไม่พึงตัดสินใจในหน้าที่การทำงาน โดยมีเรื่องของการเงินและการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง

๓.๓ ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันไม่พึงทำงานในภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหรือการจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันหลังพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ไปแล้ว เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ผู้นั้นนำข้อมูลภายในของสถาบันที่ตนทราบ ไปใช้ประโยชน์หลังพ้นจากตำแหน่ง และป้องกันการใช้สิทธิพิเศษในการติดต่อกับสถาบันในฐานะที่เคยปฏิบัติงานในสถาบันมาก่อน

๔. แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

การดำเนินการเพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือผลประโยชน์ทับซ้อนในสถาบัน โดยส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานของสถาบัน มีความเข้าใจเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนสามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้ รวมถึงผู้ปฏิบัติงานของสถาบัน ไม่มีพฤติกรรมที่เข้าข่ายการมีผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๑ การกำหนดคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือคุณสมบัติต้องห้าม (Qualification and disqualification from office) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการป้องกันเบื้องต้นมิให้มีโอกาสเกิดความขัดแย้งของผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๔.๒ การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน และธุรกิจของครอบครัวให้สาธารณะทราบ (Disclosure of personal interests) เช่น ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งหรือมีเรื่องร้องเรียนเกิดขึ้น ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันยินยอมที่จะให้มีการตรวจสอบทรัพย์สิน การเข้าเป็นหุ้นส่วนหรือมีธุรกิจส่วนตัวว่ามีอะไรบ้าง

๔.๓ การกำหนดข้อพึงปฏิบัติทางจริยธรรม (Code of conduct) เป็นการสร้างกรอบเพื่อแสดงถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรยึดถือเป็นหลักในการทำงาน ถ้าไม่ปฏิบัติตามถือว่ามีผิด เนื่องจากสามารถบ่อนทำลายความเชื่อมั่นที่สังคมจะมีต่อผู้ปฏิบัติงานของสถาบัน และสามารถเป็นบ่อเกิดแห่งความเสื่อมศรัทธาที่ประชาชนจะมีต่อองค์กร

๔.๔ การกำหนดเกี่ยวกับการทำงานหลังจากพ้นตำแหน่งในหน้าที่ (Post-office employment restriction) เป็นข้อกำหนดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งในสถาบันนำข้อมูลลับ (Confidential information) ภายในหน่วยงานที่ทราบไปใช้ประโยชน์หลังจากการออกจากตำแหน่งดังกล่าวแล้ว

จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔



(นายสมชาติ ภาระสุวรรณ)

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน